

IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU

PLANA GOSPODARENJA OTPADOM GRADA VRBOVSKOG

ZA 2015. GODINU

VRBOVSKO, ožujak 2016. Godine

1. ZAKONODAVNI OKVIR I OBVEZE

Gospodarenje otpadom je zakonska obaveza jedinice lokalne samouprave. Temeljne odredbe gospodarenja otpadom sadržane su u:

- Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine broj 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13, 153/13, 147/14 i 36/15)
- Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13)
- Planu gospodarenja otpadom RH 2007-2015 (NN RH 85/07, 126/10, 31/11)
- Strategiji gospodarenja otpadom RH (NN RH 130/05)

Na temelju članka 11. stavak 2. Zakona o otpadu (»Narodne novine« broj 178/04, 153/05, 111/06 i 60/08), članka 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) područnoj samoupravi (»Narodne novine« broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08 i 36/09) i članka 31. Statuta Grada Vrbovskog (»Službene novine PGŽ« broj 27/09, 31/09 i 43/10) Gradsko vijeće Grada Vrbovskog, na svojoj sjednici održanoj 18. travnja 2011. godine donijelo je odluku o donošenju Plana gospodarenja otpadom Grada Vrbovskog za razdoblje 2011. - 2019. godine.

Sukladno čl. 20 *Zakona o održivom gospodarenju otpadom* jedinica lokalne samouprave su u obvezi dostaviti godišnje izvješće o provedbi Plana jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objaviti ga u svom službenom glasilu.

2. JAVNA USLUGA PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom definirana je javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada kao usluga od općeg interesa. Javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada mogu obavljati u skladu s odredbama spomenutog Zakona trgovačka društva koje osniva jedinica lokalne samouprave i u kojem drži većinski dio dionica, odnosno udjela.

Prikupljanje, odvoz i zbrinjavanje otpada

Djelatnost sakupljanja i odlaganja komunalnog otpada na području Grada Vrbovskoga obavlja tvrtka "Komunalac" d.o.o. Vrbovsko, Željeznička 1a, Vrbovsko. Obveznim sakupljanjem komunalnog otpada obuhvaćena su sva naselja napodručju grada Vrbovskoga.

Iz tablice je vidljiva struktura - vrsta i broj korisnika organiziranog odvoza i zbrinjavanja otpada na području Grada Vrbovskog:

VRSTA KORISNIKA	BROJ KORISNIKA
Domaćinstva	1913
Pravne osobe	309
UKUPNO	2222

Komunalni otpad iz domaćinstava prikuplja se u PVC posudama od 120 litara s poklopcem koji sprječava pristup životinjama i širenje neugodnih mirisa. Pored posuda zabranjeno je ostavljanje ostalog otpada i raznih vrećica koje omogućavaju razbacivanje otpada i nekontrolirano rasipanje. Posudu sa komunalnim otpadom korisnici iznose ispred ulaza objekta uz rub kolnika do 7 sati na dan odvoza. Komunalni otpad odvozi se jedan puta tjedno, prema planu odvoza o kojem su korisnici pravovremeno obaviješteni. Za odvoz dodatnih količina otpada korisnici mogu zatražiti veću posudu ili odvoz van reda odvoza otpada. Pravne osobe u pravilu otpad odlažu u posude od 120 litara, te kontejnere 1.100 litara i 5-7 m³. Veličina posuda je definirana u Ugovoru koji Komunalno poduzeće sklapa sa korisnikom.

Naplata odvoza prema količini proizvedenog otpada

Osnovica budućeg novog obračuna je zaduženi volumen spremnika i broj odvoza, to je ono što novi zakon i predviđa. Ovdje je potrebno shvatiti koliko je bitna promjena svijesti postupanja s otpadom, jer ne samo da komunalno poduzeće ne pokriva troškove odvojenog prikupljanja korisnog otpada prodajom prikupljenih sirovina, već u svojoj cijeni mora sadržavati i prijevoz otpada do predviđenih sabirnih stanica ili nepostojanjem istih na ŽCO Marišćina, te trošak čišćenja divljih deponija, tj. otpada koji je nepoznata osoba odbacila u okoliš ili ostavila pokraj posude za otpad/kontejnera. Kod planiranja sustava naplate odvoza otpada prema količini ili volumenu postoje kritike oko neželjenih posljedica poput ilegalnih odlagališta. Pri tom postoje dvije mogućnosti:

- a) **Svjesno ilegalno odlaganje** - kao namjerni čin, koji se uspješno suzbija edukacijom, adaptacijom sustava naplate i striktnim kaznenim mjerama.
- b) **Prisilno ilegalno odlaganje** – koje je posljedica nedostataka drugih adekvatnih rješenja ili raznih zabrana. Mjere za suzbijanje ovakvog načina ilegalnog ili nepravilnog odlaganja su informiranje, unaprjeđenje sustava. Zakonom o održivom gospodarenju otpadom zabranjeno

je spaljivanje otpada u prirodi. Takav je čin izrazito opasan i štetan po zdravlje prvenstveno onih koji spaljuju otpad, a zatim i svih okolnih stanovnika. Naime spaljivanje otpada proizvodi značajne količine postojanih organskih spojeva poput dioksina i furana, ukoliko se uz organski otpad pronađe primjerice pokoji komadić PVC plastike. Ukoliko se desi spaljivanje otpada na otvorenom tada bi lokalne vlasti trebale upotrebljavati sankcije propisane Zakonom, koji kaže da je spaljivanje otpada strogo zabranjeno i financijski kažnjivo. Ukoliko je nešto zabranjeno tu aktivnost moramo suzbijati edukacijom i upozoravanjima, ali i striktnim prekršajnim i kaznenim mjerama.

Reciklažno dvorište

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada. Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom svaka JLS koja ima više od 1.500 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta. Reciklažno dvorište ima određeno radno vrijeme i pod nadzorom je zaposlenog. Ovdje građani donose u za to postavljene kontejnere ili posude odgovarajućeg volumena otpadne materijale, kao što su: papir i karton, drvo (ambalaža i sl.), ambalažno staklo, limenke od pića i napitaka, bezbojno ravno staklo, crne metale, obojene metale, plastičnu ambalažu, kućanske aparate (bijela tehnika), opasni otpad u količinama koje nastaju u kućanstvima i dr. Grad Vrbovsko definirao je lokaciju svog reciklažnog dvorišta u prostorno planskoj dokumentaciji i ubrzano kreće u njegovu realizaciju.

Kazne za neodvajanje / (ili nerazvrstavanje) otpada

Iskustvo pokazuje da ljudi rade ono što je najpovoljnije po njih u tom trenutku. Za one koji konstatno odlažu otpad prije nego li ga propisno razvrstaju Zakon o održivom gospodarenju otpadom predvidio je nadležnost komunalnog redara koji ima ovlasti kažnjavanja.

Financijska održivost

U ovom trenutku cijene odvoza i odlaganja otpada uglavnom se iskazuju kroz troškove pogona, održavanja i amortizacije vozila i strojeva, troškova zaposlenih i ekoloških naknada. U trenutku kada u upotrebu bude pušten ŽCGO „Marišćina“ biti ćemo prisiljeni uz trenutne vlastite projekcije troškova uključiti i trošak obrade te trošak prijevoza otpada na ŽCGO Marišćina koji će činiti značajni udio troška gospodarenja otpadom. Očekujemo da će gospodarenje otpadom, zbog financijske održivosti, morati biti dizajniran na način da uz neizbježno povećanje konačne cijene odvoza i obrade otpada poslujemo financijski pozitivno.

Edukacija i participacija građana

"Komunalac"d.o.o. je u 2015. godini sudjelovao u akcijama o podizanju svijesti o načinu sakupljanja otpada u vrtićima, te se uključivao u razne događaje tijekom kojih je promovirao važnost odvojenog prikupljanje otpada. Grad Vrbovsko treba usvojiti program edukacije za vrtić i škole. U narednom periodu potrebno je pojačati spomenutu edukaciju građana putem kvalitetno osmišljenog programa edukacije.

3. **REALIZACIJA PGO-a GRADA VRBOVSKO**

Realizacija plana pojedinih aktivnosti, uključujući i provedbu predviđenih mjera, te gradnju objekata i nabavku opreme potrebne za uspostavu učinkovitog i održivog cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na području grada Vrbovskoga u 2015. godini kao i primarna selekcija na mjestu nastanka većinom se provodi. Skupljanje biootpada nije uspostavljeno zbog nemogućnosti obrade. Sanacija divljih odlagališta provodi se po potrebi. Edukacija korisnika provodi se redovito. Početna faza izgradnje reciklažnog dvorišta za građevni otpad uspostaviti će se pošto je lokacija definirana i užurbano se kreće sa priprema za njegovu izgradnju. Provodi se modernizacija postojećeg voznog parka. Planira se i prelazak na kružno gospodarstvo koje je nužan uvjet za završetak programa učinkovitoga korištenja resursa u okviru strategije Europa 2020. za pametan i održiv rast, pošto su potrebne promjene u cijelom lancu vrijednosti, od dizajna proizvoda do novih poslovnih i tržišnih modela, od novih načina pretvaranja otpada u resurse do novih načina ponašanja potrošača. Politika gospodarenja otpadom u tom smislu pridonosi na način da podržava smanjenje nastanka otpada kroz razvoj funkcionalnog sustava gospodarenja otpadom, koji ima za cilj otpad koristiti kao vrijedan resurs.

4. ZAKLJUČAK

Gospodarenje otpadom je zakonska obaveza jedinice lokalne samouprave. Sukladno zakonskim odredbama, a u svrhu uspostave cjelovitog sustava gospodarenja komunalnim otpadom, na sjednici Gradskog vijeća Grada Vrbovskog, održanoj 18. travnja 2011. godine, usvojen je Plan gospodarenja otpadom Grada Vrbovskog do 2019. godine. PGO, osim općih podataka o jedinici lokalne samouprave i pregleda postojećeg stanja gospodarenja otpadom za područje grada, sadrži i mjere gospodarenja otpadom i odvojenog sakupljanja komunalnog otpada, mjere za upravljanje i nadzor odlagališta komunalnog otpada, popis lokacija otpadom oneišćenog tla i neuređenih odlagališta, redoslijed aktivnosti sanacije neuređenih odlagališta, otpadom oneišćenog okoliša i ostalih aktivnosti, izvore i visinu financijskih sredstava potrebnih za realizaciju plana. Poslovi prikupljanja komunalnog otpada za područje grada Vrbovskog povjereni su gradskoj tvrtki "Komunalac" d.o.o. koja se, uz druge djelatnosti, bavi i poslovima gospodarenja komunalnim otpadom.

Također "Komunalac" d.o.o. upravlja odlagalištem komunalnog otpada Cetin, na kojem se odlaže otpad s područja Grada Vrbovskog. Na odlagalište Cetin odlaže se komunalni otpad iz kućanstava, komunalni i otpad sličan komunalnom iz gospodarskih i komercijalnih subjekata i uslužne djelatnosti (trgovine, gospodarske tvrtke i zanatske radionice, škole, zdravstvene ustanove, uredi, turistički i ugostiteljski objekti i dr.), neopasni proizvodni i intertni otpad s područja grada Vrbovskoga i okolice, otpad s javnih površina (ulice, parkovi, šetališta) te glomazni otpad. Na odlagalište Cetin je s područja grada Vrbovskog od strane komunalne tvrtke "Komunalac" d.o.o. u 2015. godini ukupno odloženo 2136 tona otpada. Prikupljanjem selektivno odvojenog otpada od građana i pravnih osoba na području grada osim "Komunalca" d.o.o. bave se i druge tvrtke. Neuređena odlagališta manjih dimenzija, rješavaju se redovno odvozom. Postavljene su i tabele upozorenja i zabrane na mjestima koja su sanirana. Odvojenim sakupljanjem otpada pokriveno je cijelo područje grada. U 2016. godini planira se početak zatvaranja odlagališta Cetin kao i izgradnja reciklažnog dvorišta i postavljanje zelenih otoka. Također se planiraju pojačano provoditi marketinške aktivnosti u svezi edukacije stanovništva. Planirane aktivnosti imaju za cilj smanjenje ukupne količine otpada te poboljšanje uvjeta zbrinjavanja otpada na području grada Vrbovskog. Tijekom 2015. godine, izvršena je i edukacija školske i djece u vrtiću kroz projekt „Reciklirajmo u školi“.

KLASA: 351-01/16-01/2
URBROJ: 2193-01-02/01-16-1
Vrbovsko, 22. ožujka 2016. godine

GRADONAČELNIK
Dražen Mufić, dipl.ing., v.r.